

# Charakteristika vyučovacích předmětů

## Český jazyk:

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. ročníku 7+1 hodin týdně, ve 2. ročníku 7+1 hodin týdně, ve 3. ročníku 7+1 hodin týdně, ve 4. ročníku 6+1 a 5. ročníku 6+1 hodin týdně. Důvodem navýšení hodin českého jazyka je potřeba kvalitní přípravy dětí na přechod do spádových škol

Obsahem předmětu Český jazyk a literatura je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Zejména klademe důraz na to, aby žáci získali vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby jazyka, tedy aby zvládli základní gramatické jevy (zejména psaní i, y po obojetných souhláskách). Dále se zaměřujeme na osvojení a rozvoj čtenářských schopností, schopností přiměřeně a kultivovaně se vyjadřovat a schopností využívat různé druhy informací (slovníky, encyklopedie, Internet).

### Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

#### Kompetence k učení

Žák:

- plánuje a organizuje si své učení, používá nejefektivnější způsoby, metody a strategie, přistupuje zodpovědně k domácí přípravě
- čte texty s porozuměním, vyhledává informace, rozhoduje, které jsou důležité, z textu vybírá klíčová slova a myšlenky
- získané poznatky využívá při řešení úkolů
- dokáže vysvětlit, co se naučil, shrne učivo vlastními slovy
- hodnotí svou práci i práci spolužáků
- pracuje se slovníky, pravidly, atlasy,...

#### Kompetence k řešení problémů

Žák:

- spojí nové poznatky s minulými, hledá různá řešení, snaží se objevit a použít nejefektivnější a nejrychlejší způsob při řešení problému
- vyhodnotí zvládnutí úkolu
- nové znalosti a dovednosti využije při řešení dalších problémů

#### Kompetence komunikativní

Žák:

- souvisle, srozumitelně a nahlas vyjádří jakékoliv sdělení
- vhodně využívá jazykové prostředky – hlas, melodii, artikulaci, frázování, gesta, mimiku
- dodržuje základní pravidla slušné komunikace
- ptá se, odpovídá na otázky, přemýšlí nad odpovědí

### **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- ve skupině vrstevníků se uplatňuje jako rovnocenný partner
- respektuje dohodnutá pravidla skupiny
- nepodléhá nežádoucím vlivům skupiny
- spolupracuje s druhými na společném úkolu
- objektivně zhodnotí výsledky práce jednotlivců i skupiny
- komunikuje uvnitř skupiny

### **Kompetence občanské**

Žák:

- projevuje hrdost osobní, národní, přičemž respektuje odlišnosti lidí, zemí a kultur
- zná svá práva a respektuje práva ostatních, plní si své povinnosti také nejen při dodržování školního řádu
- chrání své zdraví i zdraví ostatních

### **Kompetence pracovní**

Žák:

- dodržuje stanovená pravidla či postup práce
- při práci dodržuje hygienická pravidla pro čtení a psaní
- udržuje pořádek ve svém okolí a na pracovním místě
- bezpečně pracuje s jednoduchými nástroji a materiály, dbá na bezpečnost, neohrožuje sebe ani ostatní

## **Anglický jazyk:**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

**Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.**

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku.

Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě.

V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost roditelých mluvčích.

Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí.

S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Stále častější tlak na výuku cizích jazyků nás přiměl k zavedení AJ již od 1. ročníku. Hodina AJ v 1. a 2. ročníku je zatím přípravou na výuku AJ, která je povinná od 3. ročníku. Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci od 3. do 5. ročníku. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

### **Formy realizace:**

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací.

Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

**Časová dotace:** 1. a 2. ročník – 1 hodina týdně, 3. ročník – 4 hodiny týdně a 4. a 5. ročník 3 hodiny týdně (celkem 9+3 hodiny)

### **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:**

#### **Kompetence k učení**

Žák:

- chápe jazyk jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání
- poznává smysl učení se anglickému jazyku
- vnímá a postupně si osvojuje jazyk jako prostředek k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- kriticky hodnotí výsledky učení, je schopen sebehodnocení

### **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- vyhledává jednoduché informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně uvažuje a je podněcován ke kritickému myšlení

### **Kompetence komunikativní**

Žák:

- zvládá pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- rozvíjí pozitivní vztah k jazyku
- získává sebedůvěru a aktivně používá anglický jazyk v běžných situacích každodenního života
- pracuje v týmu, skupině, dvojici a komunikuje se spolužáky a s učitelem

### **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat

### **Kompetence občanské**

Žák:

- rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektuje kulturní rozmanitost
- seznamuje se s kulturními tradicemi v jiných zemích prostřednictvím her a písní

### **Kompetence pracovní**

Žák:

- tvoří krátkodobé projekty
- dodržuje daná pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem
- systematicky pracuje na zadaných úkolech a plní své povinnosti

## **Matematika:**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **Obsahové, časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět Matematika je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku 4+1 hodin týdně. Důvodem navýšení hodin matematiky je kvalitní příprava pro přechod do spádových škol.

Vyučovací předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty; Geometrie v rovině a v prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Obsahem předmětu Matematika je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Zejména klademe důraz na to, aby žáci zvládli základní matematické operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení), aby rozuměli významu operace, aby pochopili algoritmus každé operace a aby byli schopni tuto operaci provést. Dále se zaměřujeme na uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života. Zároveň se snažíme, aby byli žáci schopni pracovat s jednoduchými diagramy, grafy a tabulkami, aby uměli poznat a narýsovat základní geometrické útvary a pracovat s nimi v běžném životě.

### **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:**

#### **Kompetence k učení**

Žák:

- využívá matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjí paměť prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjí logické myšlení, kritické usuzování
- vytváří si zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu

#### **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- rozvíjí kombinatorické a logické myšlení, kritické usuzování, je schopen srozumitelné a věcné argumentace prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- provádí rozbor problému a plánuje řešení, odhaduje výsledky, volí správný postup k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému

### **Kompetence komunikativní**

Žák:

- přesně a stručně se vyjadřuje užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- rozumí různým typům textů a záznamů, běžně užívaných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a reaguje na ně
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

### **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- rozvíjí spolupráci při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně využívá získaného řešení v praxi, poznává možnosti matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, soustavnou sebekontrolu při každém kroku postupu řešení, rozvíjí systematickост, vytrvalost a přesnost

### **Kompetence občanské**

Žák:

- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace
- respektuje názory druhých
- učí se pracovat v týmu

### **Kompetence pracovní**

Žák:

- využívá matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech

## **Prvouka:**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **Obsahové, časové a organizační uspořádání**

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován jako samostatný předmět v 1., 2. a 3. ročníku 2 hodiny týdně.

Prvouka je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Hlavní důraz klademe na to, aby žáci lépe poznali sebe a svoje nejbližší okolí. Aby pochopili základní pravidla mezilidských vztahů. Učíme je pozorovat své okolí a všimnout si základních jevů a zákonitostí v přírodě. Učíme je orientovat se v čase a poskytujeme jim informace o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a o bezpečném chování v různých životních situacích.

### **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:**

#### **Kompetence k učení**

Žák:

- vyhledává informace z různých zdrojů (encyklopedie, časopisy, učebnice, internet), třídí je a využívá v praktickém životě
- používá správně terminologii
- je veden k samostatnosti a tvořivosti
- pracuje s mapou, plánem obce
- získává informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu

#### **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- vnímá problémové situace ve škole i mimo ni (vztahy mezi spolužáky, šikana)
- učí se rozpoznat problém a snaží se ho řešit s pomocí jiných nebo samostatně
- je veden k odpovědnosti za své jednání
- využívá vlastních zkušeností při řešení problémů

#### **Kompetence komunikativní**

Žák:

- učí se vzájemně si radit a pomáhat si s ostatními spolužáky
- aktivně se zapojuje do diskuze
- prezentuje svoje myšlenky a názory
- dokáže svůj názor obhájit

#### **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- učí se pracovat ve dvojicích, menších skupinkách
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve škole
- spolupodílí se na utváření pravidel ve skupině, ve třídě

### **Kompetence občanské**

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých lidí
- utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním tradicím
- dodržuje pravidla slušného chování
- je seznámen se základními povinnostmi a právy (doma, pravidla třídy, školní řád)

### **Kompetence pracovní**

Žák:

- osvojuje si pracovní návyky při jednoduché samostatné či týmové činnosti
- dodržuje vymezená bezpečnostní a hygienická pravidla

## Přírodověda:

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, časové a organizační vymezení

vyučuje se:

- ve 4. ročníku 2 hodiny týdně
- v 5. ročníku 2 hodiny týdně

Přírodověda ve 4. ročníku je rozdělena do čtyř hlavních kapitol podle čtyř ročních období:

- **Podzim**
  - společenstva živých organismů
  - podzimní příprava rostlin a živočichů
- **Zima**
  - život v zimní přírodě
  - horniny a nerosty
  - měření
- **Jaro**
  - rostliny a živočichové na jaře
  - domácí zvířata a jejich chov
- **Léto**
  - rostliny a živočichové v létě - člověk a příroda

Přírodověda v 5. ročníku je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do tematických okruhů:

- **Jsme součástí přírody**
  - člověk a neživá příroda
  - člověk a vesmír
  - člověk a živá příroda
- **Člověk**
  - Člověk je součástí přírody, společné znaky s ostatními živočichy
  - člověk a lidské výtvořy

### Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

#### Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení
- pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, pokouší se vyvozovat závěry)
- pracuje samostatně i v týmu
- využívá dostupnou literaturu, vhodné učební pomůcky a encyklopedie
- klade otázky, formuluje správné odpovědi
- poznává smysl a cíl učení

#### Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpozná a pochopí jednoduchý problém a naplánuje jednoduché řešení
- vyhledává jednoduché informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem

- samostatně řeší jednoduché problémy (např. formou projektu)
- získané poznatky zobecňuje a aplikuje v životě
- rozezná specifické přírodní jevy, vyhodnotí rizika a dokáže se před nimi účinně bránit

### **Kompetence komunikativní**

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, vyjadřuje se souvisle v jednoduchém ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých, vhodně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse, dává prostor k diskuzi, vyjádření vlastních myšlenek
- využívá informační a komunikační prostředky (encyklopedie, internet, CD –R)
- rozumí jednoduchým typům textů a záznamů, obrazových materiálů z osvojovaného okruhu
- používá správnou terminologii, rozšiřuje svou slovní zásobu
- pojmenovává pozorované skutečnosti

### **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, pomůže spolužákovi
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- snaží se efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu

### **Kompetence občanské**

Žák:

- rozhoduje se podle dané situace, poskytne podle svých možností pomoc
- oceňuje naše kulturní i historické dědictví
- utváří si ohleduplný vztah k přírodě, hledá možnosti ochrany přírody
- dodržuje pravidla slušného chování
- rozhoduje se a jedná v situaci ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i v ohrožení zdraví a bezpečnosti druhých lidí

### **Kompetence pracovní**

Žák:

- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky (vycházka do přírody, exkurze)
- bezpečně manipuluje s pomůckami a materiály při jejich využívání v učebně, v terénu
- dodržuje stanovená pravidla pracovních činností

## **Vlastivěda:**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **Obsahové, časové a organizační vymezení**

je realizována ve 4. ročníku - 2 hod. týdně

v 5. ročníku - 2 hod. týdně

vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru **Člověk a jeho svět**

vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy

#### **Místo, kde žijeme**

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

#### **Lidé kolem nás**

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen

- seznamování se základními právy a povinnostmi i problémy v společnosti i ve světě

- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

#### **Lidé a čas**

- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat

informace z historie a současnosti

organizace - žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

## **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:**

### **Kompetence k učení**

Žák:

- vyhledává informace z různých zdrojů, zpracovává je a třídí
- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- užívá správné terminologie a symboliky
- manipuluje s plány, mapami, atlasy apod.
- poznává smysl a cíl učení

### **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- využívá vlastního úsudku
- učí se rozlišovat přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- vyhledává jednoduché informace vhodné k řešení problému
- samostatně řeší jednoduché problémy (např. formou projektu)
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

### **Kompetence komunikativní**

Žák:

- prezentuje své myšlenky a názory
- pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- využívá informační a komunikační prostředky (encyklopedie, internet, CD, DVD-R)
- rozumí jednoduchým typům textů a záznamů, obrazových materiálů z osvojovaného okruhu
- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny

### **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, pomůže spolužákovi
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- snaží se efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu
- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy

### **Kompetence občanské**

Žák:

- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- oceňuje naše kulturní i historické dědictví
- je si vědom svých práv a povinností ve škole (školní řád, úmluva třídy)
- částečně chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

### **Kompetence pracovní**

Žák:

- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky (vycházka do přírody, exkurze)
- bezpečně manipuluje s pomůckami a materiály při jejich využívání v učebně, v terénu
- dodržuje stanovená pravidla pracovních činností

## Hudební výchova:

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku - 1 hod. týdně
- hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí

**vokální činnost** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

**instrumentální činnost** – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

**hudebně pohybová činnost** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

**poslechová činnost** – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

organizace - žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

### Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

#### Kompetence k učení

Žák:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly k aktivnímu vnímání hudby
- posuzuje získané poznatky, porovnává je na základě zpětné vazby v hudbě
- osvojí si zásobu písní jako základ pro pochopení hudebně teoretických poznatků a hudebních zákonitostí
- zvládá reprodukci rytmických útvarů, orientuje se v metru

#### Kompetence k řešení problémů

Žák:

- je schopen rozlišit a pojmenovat hudební výrazové prostředky
- orientuje se v hudebním časoprostoru
- nenechá se odradit nezdarem, hledá řešení
- na základě poznatků rozlišuje typy hudby

#### Kompetence komunikativní

Žák:

- žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- snaží se o kultivovaný pěvecký a pohybový projev
- učí se naslouchat poznatkům od druhých a snaží se svým způsobem na ně vhodně reagovat
- formuluje ve vyjadřování své myšlenky a názory

### **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- je veden ke kritickému posuzování žánrů, stylů a typů hudby
- prožívá možnost úspěchu
- učí se spolupráci v dané skupině

### **Kompetence občanské**

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní i historické dědictví

### **Kompetence pracovní**

Žák:

- je veden k efektivitě učení, používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem

## **Výtvarná výchova:**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň**

#### **Obsahové, časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník – 2 hodiny týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 1 hodina týdně
4. ročník – 1 hodina týdně
5. ročník – 1 hodina týdně

#### **Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova**

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

### **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:**

#### **Kompetence k učení**

Žák:

- učí se plánovat a organizovat svoji práci
- snaží se postřehnout podstatu informací
- využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech
- zaujímají a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

#### **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- uvědomuje si zodpovědnost za své jednání
- promýšlí a plánuje způsob řešení zadané práce
- využívá svůj úsudek a zkušenosti

#### **Kompetence komunikativní**

Žák:

- snaží se kriticky zhodnotit výsledky své práce a je připraven o nich diskutovat
- kreativně formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory

#### **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- spolupracuje ve skupině a podílí se na výsledku týmové práce
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- svým přístupem se podílí na vytváření příjemné atmosféry ve třídě

- v případě potřeby sám poskytne pomoc nebo o ni požádá

### **Kompetence občanské**

Žák:

- respektuje druhé a váží si jejich hodnot
- je připraven podílet se dle svých možností na reprezentaci školy
- má povědomí o tradicích, svátcích, významných dnech

### **Kompetence pracovní**

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje s nimi šetrně
- pracuje bezpečně z hlediska svého zdraví i zdraví druhých

## **Pracovní činnosti:**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **Obsahové, časové a organizační vymezení**

Předmět pracovní výchova se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

#### **1. Práce s drobným materiálem**

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

#### **2. Konstrukční činnosti**

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

#### **3. Pěstitelské práce**

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

#### **4. Příprava pokrmů**

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

## **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:**

### **Kompetence k učení**

Žák:

- osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učí se používat vhodné nástroje a pomůcky při práci i v běžném životě
- kriticky posuzuje výsledky a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

### **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- je schopen pochopit problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, k řešení využívá vlastní úsudek a zkušenost
- promýšlí pracovní postupy, využívá k tomu získané vědomosti a dovednosti

- prakticky ověřuje správnost řešení problémů, sleduje vlastní pokrok při řešení problémů

### **Kompetence komunikativní**

Žák:

- rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat pracovní postup
- komunikativní dovednosti využívá k dobrému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- je veden k prezentaci a hodnocení výsledků své práce i práce ostatních v kolektivu

### **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- učí se vzájemnému naslouchání

### **Kompetence občanské**

Žák:

- respektuje názory druhých, snaží se vcítit do situace druhých lidí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- poskytne dle svých možností pomoc v situacích ohrožujících zdraví člověka
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, má smysl pro tvořivost

### **Kompetence pracovní**

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení a dodržuje vymezená pravidla práce s nimi
- dbá ochrany svého zdraví i zdraví druhých při práci s nástroji a materiály
- dbá ochrany životního prostředí, kulturních a společenských hodnot

## **Tělesná výchova:**

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **Obsahové, časové a organizační vymezení**

- je realizována v 1. - 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně

**Vzdělávací obsah** je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- c) činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

**Organizace** - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

### **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:**

#### **Kompetence k učení**

Žák:

- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracovává informace o pohybových aktivitách ve škole

#### **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení

### **Kompetence komunikativní**

Žák:

- učí se reagovat na základní povely a pokyny
- učí se naslouchat poznatkům od druhých a snaží se svým způsobem na ně vhodně reagovat
- rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků

### **Kompetence sociální a personální**

Žák:

- spolupracuje s pracovní skupinou na základě sjednaných pravidel
- snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- poskytuje vzájemnou pomoc, rovněž je schopen o pomoc požádat
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

### **Kompetence občanské**

Žák:

- usiluje o respektování názorů druhých
- projevuje snahu se zodpovědně rozhodovat podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

### **Kompetence pracovní**

Žák:

- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.
- osvojuje si a dodržuje vymezená pravidla
- spoluorganizuje svůj pohybový den
- využívá znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládá základní postupy první pomoci

## **Informatika**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Informatika je realizována ve 4. ročníku 1 hodinu a v 5. ročníku 2 hod týdně.

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

### **V předmětu Informatika prolínají průřezová témata:**

**VDO** – Řešení problémů samostatně a odpovědně; Společně komunikovat; Podporovat aktivitu a kooperovat; Konstruktivně řešit problémy a orientovat se ve složitostech s respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s uplatňováním zásad slušné komunikace; Formulovat a osvojovat si prezentační schopnosti a dovednosti

**OSV** – Orientovat se v sobě samém; Rozvíjet dovednosti a schopnosti; Důraz je kladen na cvičení pozornosti a soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium, cvičení a samostatné práci s informacemi

**ENV** – Pozorovat a popisovat okolní prostředí; Získávat informace o ekologické problematice

**EGS** – Samostatné získávání informací o zemích Evropy a světa a následné komunikaci

**MED** – Schopnost úspěšně a samostatně se zapojit do kolektivní komunikace, rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritickému odstupu od nich;

Osvojení si základních principů využití médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času; Naučit žáky uvědomovat si možné dopady verbálních i neverbálních projevů a připravenost nést zodpovědnost

**MKV** – Rozvíjet komunikaci učitel – žák, žák – učitel prostřednictvím programů a Internetu

## **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

### **Kompetence k učení**

#### **Žák:**

- poznává smysl a cíl učení
- získává pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

### **Kompetence k řešení problémů**

#### **Žák:**

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat rozdíly v řešení problémů
- poznatky aplikuje v praxi
- spolupráce s ostatními žáky, využití nápovědy (help) u jednotlivých programů
- práce s odbornou literaturou
- poznatky aplikuje v praxi
- učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale způsobu řešení je více

### **Kompetence komunikativní**

#### **Žák:**

- učí se pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie
- při komunikaci používá a dodržuje vžité konvence a pravidla
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- pracuje v týmu

### **Kompetence sociální a personální**

#### **Žák:**

- pracuje ve skupině
- spolupracuje při řešení problémů
- přispívá k diskusi a respektuje názory jiných
- učí se věcně argumentovat, rozdělovat a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram

## **Kompetence občanské**

### **Žák:**

- respektuje pravidla při práci
- dokáže přivolat pomoc při zranění
- chápe základní ekologické souvislosti

## **Kompetence pracovní**

### **Žák:**

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- dodržuje bezpečnostní hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli